

SINDIKAT KMETIJSTVA IN ŽIVILSKE INDUSTRIJE SLOVENIJE

REPUBLIŠKI ODBOR, 1001 Ljubljana, Dalmatinova 4, p.p. 97

tel.: +386 (0)1/434 12 35, h. c. 434 12 00,

E-mail: kzi@sindikatzsss.si, spletna stran: www.kzi-sindikatzsss.si

Transakcijski račun: 02031-0013162322, Matična št. 5369754, Ident. št. za DDV: SI37425994

Naš znak:

1/33

Datum:

6. 7. 2026

- g. Janez Cigler Kralj, minister, Ministrstvo za kmetijstvo, gozdarstvo in prehrano
- g. Anže Logar, minister, Ministrstvo za gospodarstvo, delo in šport

Spoštovani,

Pozivamo vas, da urgentno še v poletju 2026 zagotovite predpis, ki bo pri zunanjih temperaturah nad 30° C omejeval delo oziroma določal potreben počitek na prostem na poljih, v gozdovih in na podobnih zemljiščih, ki tvorijo del kmetijskega ali gozdarskega podjetja, in ležijo stran od zgradb delodajalca. Morda bi bilo treba podobne ukrepe določiti tudi za ribiške čolne. V vseh teh dejavnostih se namreč delo opravlja na prostem.

[Pravilnik o zahtevah za zagotavljanje varnosti in zdravja delavcev na delovnih mestih](#) (v nadaljevanju Pravilnik) v 93. in 94. členu sicer res določa: *»Dela na delovnih mestih na prostem pri temperaturi zraka višji od 30° C, ki je izmerjena v okviru državne mreže meteoroloških postaj ali postaj, vpisanih v register meteoroloških postaj, se lahko izvajajo pod pogojem, da imajo delavci najmanj na vsake dve do tri ure zagotovljene najmanj 15-minutne prekinitve dela in brezplačne brezalkoholne napitke. V času prekinitev dela mora delodajalec v največji možni meri delavcem zagotoviti zaščito pred neugodnimi vremenskimi vplivi... Če delavci opravljajo dela na prostem v jasnem in sončnem vremenu, jim delodajalec zagotavlja ustrezno zaščito pred vplivi sonca... Delodajalec mora stalna delovna mesta na prostem v okviru tehnoloških možnosti urediti tako, da delavcem zagotovi: a) varovanje pred vremenskimi vplivi...«*

Toda isti Pravilnik v 3. členu določa tudi, da ne velja za delovna mesta na ribiških čolnih ter na poljih, v gozdovih in na podobnih zemljiščih, ki tvorijo del kmetijskega ali gozdarskega podjetja, in ležijo stran od zgradb delodajalca. Te dejavnosti, ki sodijo v pristojnosti Ministrstva za kmetijstvo, so iz pravilnika izločene v skladu z [direktivo Sveta 89/654/EGS o minimalnih zahtevah za varnost na delovnem mestu](#), ki predvideva, da bosta varnost in zdravje pri delu za delavce v teh specifičnih dejavnostih seveda urejena v specifičnih predpisih. Žal pa v Sloveniji specifičnih predpisov za varnost in zdravje delavcev v teh dejavnostih še ni.

SINDIKAT KMETIJSTVA IN ŽIVILSKE INDUSTRIJE SLOVENIJE

REPUBLIŠKI ODBOR, 1001 Ljubljana, Dalmatinova 4, p.p. 97

tel.: +386 (0)1/434 12 35, h. c. 434 12 00,

E-mail: kzi@sindikat-zsss.si, spletna stran: www.kzi-sindikat.si

Transakcijski račun: 02031-0013162322, Matična št. 5369754, Ident. št. za DDV: SI37425994

EFFAT

V 2. odstavku 3. člena Pravilnika pa je vendarle določena izjema za začasna ali premična gradbišča, ki so sicer tudi izločena iz veljavnosti Pravilnika: »*Ne glede na prejšnji odstavek se peti in šesti odstavek 93. člena ter četrti odstavek 94. člena uporabljajo tudi za začasna ali premična gradbišča.*« Na ta način je Slovenija zagotovila zaščito zdravja in življenja vsaj gradbenim delavcem, pri katerih so najpogosteje nezgode pri delu zaradi vročinskega stresa. Statistika iz EU pa kaže, da so nezgode pri delu zaradi vročinskega stresa enako pogoste tudi pri kmetijskih delavcih. Tako izjemo v 2. odstavku 3. člena Pravilnika bi bilo treba zato določiti tudi za *delovna mesta na poljih, v gozdovih in na podobnih zemljiščih, ki tvorijo del kmetijskega ali gozdarskega podjetja, in ležijo stran od zgradb delodajalca.*«

Obema ministroma dajemo pobudo, za tako urgentno dopolnitev Pravilnika! Izjemni letošnji junijski vročinski val je bil zgolj prvi v letošnjem poletju!

Prosimo za vaš odziv, socialni dialog in pozitivno ukrepanje!

OBRAZLOŽITEV:

Tudi v Sloveniji od leta 2003 dalje poleti beležimo vročinske valove. Zadnja leta jih letno zabeležimo do 10. V Sloveniji se po kriterijih Agencije RS za okolje (ARSO) vročinski val uradno definira kot obdobje, ko najvišja dnevna temperatura zraka vsaj tri dni zapored preseže določen temperaturni prag, ali ko je dalj časa močno povečana toplotna obremenitev telesa. Splošna meja za začetek blagega vročinskega vala v večini nižinskih delov države je **30° C**. Ker pa ima ARSO državo razdeljeno na štiri klimatske regije (severozahod, jugozahod, osrednja Slovenija in severovzhod), se pragovi za resno toplotno obremenitev med regijami razlikujejo. Pri določanju upoštevajo tudi **tropske noči** (ko temperatura ponoči ne pade pod 20° C), saj te preprečujejo nočno ohlajanje telesa.

ARSO izdaja stopnje opozoril na podlagi predvidene toplotne obremenitve, ki poleg same temperature zraka upošteva tudi vlažnost in trajanje obdobja:

- **Oranžni alarm (Velika nevarnost):** Razglasi se, ko so napovedane visoke temperature neobičajne za tisti letni čas in povzročajo **veliko toplotno obremenitev**. V večini notranjosti države to pomeni, da dnevne temperature dosega vrednosti med

SINDIKAT KMETIJSTVA IN ŽIVILSKE INDUSTRIJE SLOVENIJE

REPUBLIŠKI ODBOR, 1001 Ljubljana, Dalmatinova 4, p.p. 97

tel.: +386 (0)1/434 12 35, h. c. 434 12 00,

E-mail: kzi@sindikatzsss.si, spletna stran: www.kzi-sindikatzsss.si

Transakcijski račun: 02031-0013162322, Matična št. 5369754, Ident. št. za DDV: SI37425994

EFFAT

33° C in 35° C (na Primorskem lahko tudi do 37° C) in vztrajajo več dni. Razmere so lahko nevarne za zdravje starejših, otrok in kroničnih bolnikov.

- **Rdeči alarm (Izjemna nevarnost):** Razglasi se ob **ekstremni toplotni obremenitvi**, ko temperature dosežejo kritične vrednosti. V notranjosti Slovenije se rdeči alarm praviloma sproži, ko temperature presežejo **35° C do 37° C**, na Primorskem (Goriška, Vipavska dolina) pa **38° C ali več**. Pogoj za rdeči alarm je tudi, da ekstremna vročina traja dlje časa ter da so noči vroče, kar predstavlja resno grožnjo za zdravje celotnega prebivalstva.

Vročinski val je visoka obremenitev celo za telo. Fizično delo dodatno segreva telo. Človeško telo mora vzdrževati telesno temperaturo približno 37° C. Če se mora preveč truditi, da bi se ohladilo, ali če se začne **pregrevati**, delavec zboli. **Vročinski stres** je celotna toplotna obremenitev, ki ji je delavec lahko izpostavljen zaradi skupnih prispevkov presnovne toplote, oblačil in okoljskih dejavnikov (tj. temperature in gibanja zraka, vlage in sevine toplote). Blag ali zmeren vročinski stres lahko povzroči nelagodje in negativno vpliva na storilnost in varnost, ne škoduje pa zdravju. Temperaturni ekstremi pa neposredno vplivajo na zdravje, saj **ogrožajo sposobnost telesa za uravnavanje svoje notranje temperature**. Poleg tega lahko poslabšajo kronična obolenja, kot so srčno-žilne bolezni, bolezni dihal, cerebrovaskularne bolezni in bolezni, povezane s sladkorno boleznijo.

V zmerno vročih okoljih telo poskuša odstraniti odvečno toploto, da lahko ohranja normalno telesno temperaturo. Srčni utrip se pospeši, da pride do večjega dotoka krvi skozi zunanje dele telesa in kožo, tako da se odvečna toplota odvaja v okolje, in pojavi se znojenje. Izhlapevanje znoja s kože hladi telo. Te spremembe pa postavljajo dodatne zahteve za telo. Spremembe pretoka krvi in prekomerno znojenje zmanjšujejo človekovo sposobnost za fizično in umsko delo. Ročno delo še dodatno ustvarja presnovno toploto in povečuje toplotno obremenitev telesa.

Tipični simptomi toplotnega stresa, ki se lahko pojavijo – različno pri različnih ljudeh: nesposobnost koncentriranja, mišični krči, vročinski izpuščaji, močna žeja (ta simptom se pojavi dokaj pozno), omedlevica, izčrpanost/utrujenost, omotica, slabost, glavobol, vlažna koža in v najhujših primerih vročinska kap (vroča suha koža, zmedenost, krči in morebitna izguba zavesti). Sposobnost telesa, da vzdržuje normalno notranjo telesno temperaturo lahko

SINDIKAT KMETIJSTVA IN ŽIVILSKE INDUSTRIJE SLOVENIJE

REPUBLIŠKI ODBOR, 1001 Ljubljana, Dalmatinova 4, p.p. 97

tel.: +386 (0)1/434 12 35, h. c. 434 12 00,

E-mail: kzi@sindikatzsss.si, spletna stran: www.kzi-sindikatzsss.si

Transakcijski račun: 02031-0013162322, Matična št. 5369754, Ident. št. za DDV: SI37425994

EFFAT

povsem odpove. Če se pravočasno ne ukrepa, se lahko konča s smrtjo. Ljudje na splošno ne morejo zaznati svojih simptomov, povezanih z vročinskim stresom, zato slovenske [smernice za delo na prostem v vročini](#) priporočajo, naj delavec na delovnem mestu **ne bo sam**. Njegovo preživetje je lahko odvisno od sposobnosti sodelavcev, da prepoznajo te simptome ter zanj pravočasno poiščejo prvo pomoč in zdravniško oskrbo. Kako resno je tveganje zaradi dela v ekstremnih temperaturah, je najbolje predstavljeno v EU smernicah iz leta 2023: [Vročina pri delu – smernice za delovna mesta](#).

V Sloveniji sicer veljajo naslednje smernice (vendar ne tudi za kmetijstvo):

- [Delo na prostem v vročini – smernice za delodajalce](#), smernice ministrstva, pristojnega za delo, 18. 7. 2025.
- [Varnost in zdravje pri delu na prostem v času vročinskih valov](#), vodnik ministrstva, pristojnega za delo, 29. 4. 2026.

Italija je država, ki se sooča z ekstremnimi temperaturami pri delu na prostem. Vsako leto beležijo smrtne primere zlasti v gradbeništvu in kmetijstvu. Zdravje in življenje delavcev, ki v času vročinskih valov delajo na prostem, ščitijo s sistemom [WORKCLIMATE 3.0](#), prototip sistema za napovedovanje toplotne obremenitve za prvo preverjanje tveganj pri delavcih na prostem. Prepovedujejo opravljanja dela v kmetijskem sektorju med 12.30 in 16.00 le za dneve, ko je tveganje zaradi vročine »VISOKO«. Analiza za leto 2024 je pokazala izjemen učinek temperature in vlage zraka v času vročinskih valov ne le na produktivnost ampak tudi na pogostnost nezgod pri delu. Pokazala pa je tudi, da je bilo v regijah, kjer so izvajali tovrstne omejitve dela, kar 24,7 % manj nezgod v kmetijstvu in 21,9 % manj nezgod pri delu v gradbeništvu.

Zaskrbljuje, da v Sloveniji doslej nismo sprejeli podobne omejitve dela v ekstremnih temperaturah naših delavcev v kmetijstvu, čeprav se naša vlada v EU zavzema za takšno zaščito: »Slovenija je 29. 6. 2026 na zasedanju Sveta EU za zaposlovanje, socialno politiko, zdravje in varstvo potrošnikov (EPSCO) na delovnem kosilu v razpravi o zaščiti delavcev pred posledicami podnebnih sprememb in izpostavljenostjo ekstremnim temperaturam poudarila, da je zaščita delavcev pred tveganji, povezanimi s podnebnimi spremembami, ključna tako z vidika družbene odgovornosti kot tudi za trajnostni gospodarski razvoj in odporne trge dela.

SINDIKAT KMETIJSTVA IN ŽIVILSKE INDUSTRIJE SLOVENIJE

REPUBLIŠKI ODBOR, 1001 Ljubljana, Dalmatinova 4, p.p. 97

tel.: +386 (0)1/434 12 35, h. c. 434 12 00,

E-mail: kzi@sindikat-zsss.si, spletna stran: www.kzi-sindikat.si

Transakcijski račun: 02031-0013162322, Matična št. 5369754, Ident. št. za DDV: SI37425994

EFFAT

Temeljiti mora na treh stebrih: preventivi in sistematičnem vključevanju podnebnih tveganj v sisteme varnosti in zdravja pri delu, prilagajanju delovnih mest novim razmeram ter učinkovitem izvajanju ukrepov z ustreznim nadzorom in podporo inšpektoratov za delo. Slovenija podpira okrepljeno sodelovanje na ravni EU na tem področju, zlasti pri oblikovanju skupnih smernic za delo v ekstremnih temperaturah, razvoju enotnih metod za ocenjevanje podnebnih tveganj ter izmenjavi znanja, dobrih praks in podatkov. Naložbe v zaščito delavcev hkrati krepijo konkurenčnost, trajnostno rast in dolgoročno odpornost gospodarstva. Vir: «novica.gov.si».

S spoštovanjem!

Jaka Šilak l.r.

Predsednik Sindikata KŽI

Andrej Zorko l.r.

Predsednik ZSSS

**Sindikat kmetijstva in živilske industrije
Slovenije**

